

ՀԱՄԱԳՈՐԾՎԱՅԻՐ

**Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Ավտորիայի
Հանրապետության Կառավարության միջև մաքսային գործերում
համագործակցության և փոխադարձ օգնության մասին**

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը և Ավտորիայի Հանրապետության Կառավարությունը, այսուհետ՝ Պայմանավորվող կողմեր,

հաշվի առնելով երկու երկրների միջև առևտրատնտեսական հարաբերությունների զարգացման անհրաժեշտությունը,

համոզված լինելով, որ առավել արդյունավետ համագործակցությունն իրենց մաքսային ծառայությունների միջև կարող է իրականացվել տեղեկատվության փոխանակման միջոցով, և տեղեկատվության այդպիսի փոխանակումը պետք է հիմնված լինի հստակ իրավական դրույթների վրա,

հաշվի առնելով, որ մաքսային օրենսդրության խախտումները վճաս են հասցնում իրենց համապատասխան երկրների տնտեսական, առևտրային, հարկային, տցիալական, մշակութային, արդյունաբերական, գյուղատնտեսական շահերին և առողջապահությանը, ինչպես նաև օրինական առևտրին,

հաշվի առնելով ապրանքների ներմուծման կամ արտահանման ժամանակ մաքսատուրքերի, հարկերի, վճարների կամ գանձումների ճշգրիտ գնահատումն ապահովելու, ինչպես նաև արգելման, սահմանափակման և հսկողության դրույթների պատշաճ իրականացման կարևորությունը՝ վերջինիս մեջ ներառելով նաև կեղծված ապրանքների, գրանցված առևտրային նշանների և մտավոր սեփականության իրավունքների մասին իրավական դրույթների և կանոնակարգերի կատարումը,

համոզված լինելով, որ մաքսային իրավախախտումների դեմ ուղղված գործողությունները և ներմուծման ու արտահանման տուրքերի, հարկերի, վճարների կամ այլ գանձումների ճշգրիտ հավաքումն ապահովելու ջանքերը կարող են իրականացվել առավել արդյունավետ իրենց մաքսային ծառայությունների միջև համագործակցության միջոցով,

հաշվի առնելով, որ բմբամիջոցների և հոգեներգործուն նյութերի ապօրինի առևտուրը վտանգ է ներկայացնում բնակչության առողջության և հասարակության համար,

հաշվի առնելով 1999 թվականի՝ Գործընկերության և համագործակցության մասին, մի կողմից, Հայաստանի Հանրապետության և, մյուս կողմից, Եվրոպական համայնքների ու դրանց անդամ պետությունների միջև համաձայնագրի արձանագրությունը վարչական մարմինների միջև մաքսային հարցերով փոխօգնության վերաբերյալ,

հաշվի առնելով 1961 թվականի՝ «Թմբամիջոցների մասին» միասնական կոնվենցիայի դրույթները՝ փոփոխված 1972 թվականի արձանագրությամբ, և Միավորված ազգերի կազմակերպության աջակցությամբ ընդունված՝ 1971 թվականի՝ «Հոգեներգործուն նյութերի մասին» կոնվենցիան, ինչպես նաև 1988 թվականի՝ «Թմբամիջոցների և հոգե-

ներգործուն նյութերի ապօրինի շրջանառության դեմ պայքարի մասին» Սիավորված ազգերի կազմակերպության կոնվենցիան,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

Հոդված 1

ՍԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Սույն Համաձայնագրի նպատակով.

1. «Մաքսային ծառայություն» նշանակում է՝ Հայաստանի Հանրապետության համար՝ Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե, իսկ Ավատրիայի Հանրապետության համար՝ ֆինանսների դաշնային նախարարություն և իրեն ներակա մաքսային ծառայություններ:

2. «Մաքսային օրենսդրություն» նշանակում է՝ Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայության կողմից կիրառվող կամ կատարվող ցանկացած իրավական և վարչական դրույթ՝ կապված մաքսատուրքերի և հարկերի մասով ապրանքների ներմուծման, արտահանման, տարանցման, պահպանման և տեղաշարժի հետ՝ ներառյալ արգելման, սահմանափակման և հսկողության միջոցները:

3. «Մաքսային իրավախախտում» նշանակում է՝ մաքսային օրենսդրության ցանկացած խախտում կամ խախտման փորձ:

4. «Հայցող մաքսային ծառայություն» նշանակում է՝ Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայություն, որը մաքսային գործերով օգնության հարցում է կատարում, կամ որը օգնություն է ստանում մաքսային ծառայության նախաձեռնությամբ:

5. «Հայցվող մաքսային ծառայություն» նշանակում է՝ Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայություն, որն ստանում է մաքսային գործերով օգնության հարցում, կամ որը տրամադրում է այդ օգնությունն իր նախաձեռնությամբ:

6. «Տեղեկատվություն» նշանակում է՝ ցանկացած տվյալ, փաստաթուղթ, գեկույց, դրանց հաստատված կամ վավերացված պատճեններ կամ այլ հաղորդագրություններ՝ համակարգչայնացված կամ չհամակարգչայնացված:

7. «Անձնական տվյալներ» նշանակում է՝ ինքնությունը հաստատված կամ հաստատման ներակա անձին վերաբերող ցանկացած տեղեկատվություն:

8. «Հնաոճ իրեր և արվեստի գործեր» նշանակում է՝ բոլոր այն իրերը, որոնք ներկայացնում են մշակութային արժեք Պայմանավորվող կողմներից մեջի համար:

9. «Թմրամիջոցներ» նշանակում է՝ ցանկացած նյոթ՝ բնական կամ արհեստական, որ թվարկված է 1972 թվականի Արձանագրությամբ փոփոխված՝ 1961 թվականի՝ «Թմրամիջոցների մասին» Սիավորված ազգերի կազմակերպության միասնական կոնվենցիայի I և II ցանկերում:

10. «Հոգեներգործուն նյութեր» նշանակում է՝ ցանկացած նյոթ՝ բնական կամ արհեստական, որ թվարկված է 1971 թվականի՝ «Հոգեներգործուն նյութերի մասին» Սիավորված ազգերի կազմակերպության կոնվենցիայի I, II, III և IV ցանկերում:

11. «Պրեկուրսորներ» նշանակում է՝ հսկողության ներքո գտնվող քիմիական նյութեր, որոնք օգտագործվում են թմրամիջոցների և հոգեներգործուն նյութերի արտադրու-

թյան մեջ, որոնք բվարկված են 1988 թվականի դեկտեմբերի 20-ի՝ «Ծմբամիջոցների և հոգեներգործուն նյութերի ապօրինի շրջանառության դեմ պայքարի մասին» Սիավորված ազգերի կազմակերպության կոնվենցիային կից ներկայացված 1-ին և 2-րդ աղյուսակներում:

12. «Վերահսկելի մատակարարում» նշանակում է՝ քմբամիջոցների, հոգեներգործուն նյութերի կամ դրանց փոխարինող նյութերի, ինչպես նաև այլ ապրանքների, որոնք կարող են հանդիսանալ մաքսանենգության առարկա, ապօրինի կամ կասկածելի խմբաքանակի՝ դեպի Պայմանավորվող կողմերի պետությունների տարածք, տարածքից դուրս կամ տարածքով փոխադրման համար թույլատրման եղանակ իրենց իրավասուու ծառայությունների գիտությամբ և հսկողության ներքո՝ այդ ապրանքների ապօրինի փոխադրման մեջ ներգրավված անձանց բացահայտելու և հայտնաբերելու նպատակով:

13. «Վերահսկիչ» նշանակում է՝ մասնավոր կամ իրավաբանական անձ, պետական մարմին, գերատեսչություն կամ որևէ այլ մարմին, որը միայնակ կամ մյուսների հետ համատեղ որոշում է անձնական տվյալների նշակման նպատակները և միջոցները:

Հոդված 2

ԿԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԸ

1. Պայմանավորվող կողմերը, իրենց մաքսային ծառայությունների միջոցով և սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան, միմյանց ցուցաբերում են փոխադրամ օգնություն.

ա) մաքսային օրենսդրության պատշաճ կիրառումն ապահովելու նպատակով,
բ) մաքսային օրենսդրության իրավախախումները կանխելու, հետաքննելու, քննելու և դրանց դեմ պայքարելու նպատակով,
գ) մաքսային օրենսդրության կիրառմանը վերաբերող վարչական քննությի որոշումների և փաստաթղթերի առաքման ու ծանուցման հարցերում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին պարբերության «ա» և «բ» ենթապարբերություններում նշված օգնությունը կարող է տրամադրվել բոլոր վարույթներում՝ վարչական կամ դատական, այդ թվում՝ հետաքննությունների ընթացքում:

3. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում նախատեսվող օգնությունը տրամադրվում է հայցվող Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում գործող օրենսդրությանը համապատասխան և հայցվող մաքսային ծառայության իրավասության և հնարավորությունների սահմաններում:

4. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տրամադրվող փոխադրամ օգնությունը չի ազդում այն դրույթների վրա, որոնք կիրառելի են Պայմանավորվող կողմերի միջև գործող՝ քրեական գործերով փոխադրամ օգնության վերաբերյալ դրույթների նկատմամբ: Այսուամենայնիվ, սույն Համաձայնագրի գործողության ոլորտում գտնվող և մեկ կամ երկու մաքսային ծառայությունների կողմից քննվող քրեական գործերով օգնության վերաբերյալ հարցումներն իրականացվում են սույն Համաձայնագրի շրջանակներում:

5. Անձանց կալանավորելու վերաբերյալ ցանկացած հարցում պետք է բացառվի սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տրամադրվող օգնությունից: Մաքսատուրքերի, այլ հարկերի, տուգանքների և այլ գումարների հավաքումն ու հարկադիր հավաքումը նույնպես պետք է բացառվեն այդպիսի օգնությունից:

Հոդված 3

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՍ ԱՆՄԻԶԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄԸ

ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Պայմանավորվող կողմերը պետք է, իրենց նախաձեռնությամբ և ներքին օրենսդրությանը համապատասխան, օգնեն միմյանց, եթե համարում են, որ դա անհրաժեշտ է մաքսային օրենսդրությունը ճիշտ կիրառելու և մաքսային տուրքերն ու հարկերը ճշգրիտ հաշվարկելու համար, մասնավորապես, համապատասխան այն տեղեկատվությունը տրամադրելու միջոցով, որը վերաբերում է.

- այն գործողություններին, որոնք մյուս Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում մաքսային օրենսդրության խախտում են կամ կարող են համարվել խախտում,
- մաքսային իրավախախտումներ կատարելու մեջ կիրառվող նոր միջոցներին և մերողներին,
- այն ապրանքներին, որոնք հայտնի են որպես մաքսային օրենսդրության ծանր խախտման առարկա,
- այն տրամապորտային միջոցներին, որոնց վերաբերյալ հիմքեր կան ենթադրելու, որ դրանք օգտագործվել են, օգտագործվում են կամ կարող են օգտագործվել մաքսային օրենսդրության խախտումների ժամանակ,
- Պայմանավորվող կողմերի տարածքների միջև արժութային արժեքների միջահամանային փոխադրումներին,
- այն հնառն իրերին և արվեստի գործերին, որոնք ներկայացնում են գեղարվեստական արժեք Պայմանավորվող կողմերից մեկի համար և հայտնաբերվել են մյուս Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայության կողմից:

Հոդված 4

ՕԳՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՐՑՄԱՆ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ

1. Մաքսային ծառայությունները պետք է օգնեն միմյանց իրենց իրավասության ներք գտնվող ոլորտներում, սույն Համաձայնագրում ամրագրված եղանակով և պայմաններով՝ ապահովելու համար, որ մաքսային օրենսդրությունը ճիշտ կիրառվի, և մաքսային տուրքերն ու հարկերը ճշգրիտ հաշվարկվեն:

2. Մաքսային ծառայությունները հարցման դեպքում տրամադրում են ցանկացած տեղեկատվություն, որը ցույց է տալիս, որ.

ա) Պայմանավորվող կողմերից մեկի պետության տարածք ներմուծված ապրանքները և արժութային արժեքներն օրինական կերպով են արտահանվել մյուս Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքից՝ անհրաժեշտության դեպքում նշելով ապրանքների նկատմամբ կիրառված մաքսային ընթացակարգը.

բ) Պայմանավորվող կողմերից մեկի պետության տարածքից արտահանված ապրանքները և արժութային արժեքները մյուս Պայմանավորվող կողմի պետության տարածք օրինական կերպով են ներմուծվել՝ անհրաժեշտության դեպքում նշելով ապրանքների նկատմամբ կիրառված մաքսային ընթացակարգը.

գ) տարանցմանք փոխադրվող ապրանքներն անցել են մաքսագերծում Պայմանավորվող կողմերից մեկի պետության տարածքում:

Հոդված 5 ՕԳՍՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԶԵՎԵՐԸ

Պայմանավորվող կողմերից մեկի մաքսային ծառայությունը պետք է հարցման դեպքում ազգային օրենսդրության, իր իրավասության և հնարավորությունների սահմաններում իրականացնի հսկողական բնույթի անհրաժեշտ միջոցառումներ, որոնք մասնավորապես վերաբերում են.

ա) մյուս Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում գործող մաքսային օրենսդրության խախտումներ կատարած կամ կատարելու մեջ կասկածվող կամ հայտնի անձանց,

բ) այն ապրանքներին, որոնք հայտնի են որպես ապօրինի փոխադրման և մաքսանենգության առարկա,

գ) այն տրանսպորտային միջոցներին և բեռնարկերին, որոնք օգտագործվում են կամ կասկածվում են, որ կարող են օգտագործվել մյուս Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում գործող մաքսային օրենսդրության խախտումներ կատարելու ժամանակ:

Հոդված 6 ՆՅՈՒԹԵՐԸ, ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

1. Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայությունը պետք է, իր նախաձեռնությամբ կամ հարցման դեպքում, ազգային օրենսդրության, իր իրավասության և հնարավորությունների սահմաններում մյուս Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայությանը տրամադրի գեկույցներ, գրանցված ապացույցներ կամ փաստաթղթերի հաստափած պատճեններ, որոնք տալիս են ամբողջական տեղեկատվություն այն բացահայտված կամ ծրագրված գործողությունների մասին, որոնք Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում գործող մաքսային օրենսդրության խախտում են կամ կարող են հանդիսանալ խախտում:

2. Բնօրինակ նյութերի և փաստաթղթերի համար հարցումները ներկայացվում են միայն այն դեպքերում, եթե հաստափած պատճենները կարող են լինել ոչ բավարար: Ուղարկված բնօրինակները պետք է վերադարձվեն առանց ուշացման՝ այն պահից, եթե վերանում է մյուս Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայությանը դրանք տրամադրելու պատճառը:

3. Համապատասխան փաստաթղթերի պարզաբանման կամ օգտագործման համար ամբողջ տեղեկատվությունը պետք է տրամադրվի միաժամանակ:

4. Որպես ապացույց՝ էլեկտրոնային տեղեկատվության օգտագործումը պետք է որոշվի Պայմանավորվող կողմերի ազգային օրենսդրությանը համապատասխան:

Հոդված 7 ՓԱՍՏԱԹՂԹԻ ՏՐԱՍՄՐՈՒՄԸ

1. Հայցող մաքսային ծառայության հարցումով հայցվող մաքսային ծառայությունը պետք է, իր ազգային օրենսդրությանը համապատասխան, ձեռնարկի անհրաժեշտ բոլոր միջոցները՝ ցանկացած փաստաթուղթ տրամադրելու կամ հայցող ծառայության՝ կայացված և սույն Համաձայնագրի գործողության ոլորտի ներքո գտնվող ցանկացած

որոշման մասին հայցվող Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում գտնվող կամ հիմնադրված հասցեատիրոջը ծանուցելու համար:

2. Փաստաբերի տրամադրման կամ որոշումների ծանուցման վերաբերյալ հարցումները պետք է կատարվեն գրավոր՝ հայցվող Պայմանավորվող կողմի պետության պաշտոնական լեզվով կամ այն լեզվով, որն ընդունելի է հայցվող ծառայության համար: Ավելին, ծանուցման ենթակա պաշտոնական փաստաբերի բովանդակությունը պետք է գուգակցվի այն հայցվող Պայմանավորվող կողմի պետության պաշտոնական լեզվով նոյնական թարգմանությամբ, որտեղ գտնվում է հայցվող ծառայությունը:

3. Փաստաբերի նման փոխանցումը պետք է հիմնավորվի հասցեատիրոջ ստացականով, որտեղ նշված կլինի ուղարկման օրը, կամ՝ փաստաբերով, որտեղ նշված կլինի ուղարկման եղանակը և օրը:

Հոդված 8

ՎԵՐԱԴԱՏԵԼԻ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄԸ

1. Պայմանավորվող կողմերը պետք է իրենց հնարավորությունների սահմաններում ձեռնարկեն անհրաժեշտ միջոցներ՝ բույլատրելու համար վերահսկելի մատակարարման համապատասխան կիրառումը՝ քրեական քննություն իրականացնելու նպատակով:

2. Մաքսային ծառայությունները կարող են փոխադարձ համաձայնությամբ և ազգային օրենսդրությամբ սահմանված իրենց իրավասության շրջանակներում կիրառել ապրանքների վերահսկելի մատակարարումը մաքսային խախտումների դեպքում՝ այդ խախտումներում ներգրավված անձանց բացահայտելու և հայտնաբերելու նպատակով:

3. Վերահսկելի մատակարարում կիրառելու վերաբերյալ որոշումները միշտ պետք է կայացվեն «դեպքից դեպք» սկզբունքով:

4. Անօրինական ապրանքների խմբաքնները, որոնց վերահսկելի մատակարարումը համաձայնեցված է, կարող են, իրավասու մարմինների փոխադարձ համաձայնությամբ, կանգնեցվել և բույլատրվել ճանապարհը շարունակել թմրամիջոցներով կամ հոգեներգործուն նյութերով կամ այլ ապրանքներով, ինչպես համաձայնեցված է մաքսային ծառայությունների կողմից, ամբողջությամբ կամ մասամբ ձեռք չտրված կամ չտեղաշարժված կամ անփոփոխ վիճակում:

Հոդված 9

ՀԱՐՑՄԱՆ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

1. Հայցվող մաքսային ծառայությունը պետք է ձեռնարկի անհրաժեշտ բոլոր միջոցները՝ հարցումը կատարելու համար, և անհրաժեշտության դեպքում նախաձեռնի պաշտոնական կամ դատական միջոցներ, որոնք անհրաժեշտ են հարցումը կատարելու համար: Հայցվող մաքսային ծառայությունը պետք է գործի իր իրավասության և առկա միջոցների շրջանակներում այնպես, ինչպես կգործեն իր համար:

2. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայությունը պետք է, մյուս Պայմանավորվող կողմի մաքսային ծառայության հարցումով, կատարի ցանկացած անհրաժեշտ հետաքննություն՝ ներառյալ մաքսային իրավախսում կատարելու մեջ կասկածվող փորձագետների, վկաների կամ անձանց հարցաքննությունը, և նախա-

ձեռնի ստուգումներ, զննումներ և փաստահավաք քննություն՝ կապված սույն Համաձայնագրում նշված հարցերի հետ:

3. Հայցվող ծառայությունը կարող է հնարավորություն տալ դիմող ծառայության նշանակված աշխատակիցներին ներկա գտնվելու հայցվող Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում, երբ իր աշխատակիցները դիմոց ծառայության համար հետաքրքրություն ներկայացնող քննություն իրականացնեն՝ ներառյալ այդ քննությանը մասնակցելը: Նշանակված աշխատակիցները պետք է ներկա գտնվեն միայն խորհրդատվական իիմունքներով և չեն կարող իրականացնել հայցվող ծառայության աշխատակիցներին իրենց ազգային օրենսդրությամբ վերապահված լիազորությունները: Նրանք պետք է, այնուամենայնիվ, բացառապես իրականացվող քննության նպատակով և հայցվող ծառայության աշխատակիցների ներկայությամբ և նրանց միջոցով հնարավորություն ունենան մուտք գործելու նույն շինությունները և նրանց համար նատչելի պետք է լինեն նույն փաստաթրթերը, որոնք հասանելի են հայցվող ծառայության աշխատակիցներին:

4. Հայցող մաքսային ծառայության աշխատակիցները, որոնք լիազորված են քննելու մաքսային օրենսդրության խախտումները, կարող են խնդրել հայցվող ծառայության աշխատակիցներին ստուգել համապատասխան մատյանները, գրանցամատյանները և այլ փաստաթրթեր կամ տվյալների կրիչները և տրամադրել դրանց պատճենները կամ տրամադրել իրավախախտումների հետ կապված ցանկացած տեղեկատվություն:

5. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող կողմերից մեկի մաքսային ծառայության ներկայացուցիչները ներկա են գտնվում մյուս Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում, համաձայն սույն Համաձայնագրի, նրանք պետք է կարողանան ցանկացած պահի ներկայացնել ապացույցներ իրենց պաշտոնեական դիրքի վերաբերյալ: Նրանք չպետք է լինեն համազգեստով և չպետք է կրեն զենք:

6. Նրանք պետք է ներկա գտնվելու ընթացքում օգտվեն նույն պաշտպանությունից, որից օգտվում են մյուս Պայմանավորվող կողմի մաքսային աշխատակիցները՝ իրենց գործող ազգային օրենսդրությանը համապատասխան, և պատասխանատու լինեն ցանկացած իրավախախտման համար, որը նրանք հնարավոր է կատարեն իրենց պաշտոնեական պարտականություններից դուրս:

7. Հայցող մաքսային ծառայությունը պետք է հարցման դեպքում տեղեկացվի հարցման կատարման հետ կապված գործողության ժամանակի և վայրի մասին, որպեսզի այդ գործողությունը համակարգված լինի:

8. Այն դեպքում, երբ հայցվող մաքսային ծառայությունն այն մարմինը չէ, որը կարող է կատարել հարցումը, նա պետք է խորհրդակցելուց հետո հարցումը անմիջապես փոխանցի համապատասխան մարմնին, որը պետք է գործի հարցման հիման վրա՝ իր իրավասության և ազգային օրենսդրության համաձայն, կամ տեղեկացնի հայցող մաքսային ծառայությանը համապատասխան ընթացակարգի մասին, որը կիետի այդ հարցմանը:

Հոդված 10 ՓՈՐՁԱԳԵՏՏԵՐԸ ԵՎ ՎԿԱՆԵՐԸ

1. Հարցման հիման վրա հայցվող Պայմանավորվող կողմի պաշտոնյանները կարող են լիազորված լինել ներկայանալու որպես փորձագետներ կամ վկաներ՝ տրամադրած

լիազորագրի շրջանակներում, հայցող Պայմանավորվող կողմի տարածքում դատական քննությանը կամ վարչական վարույթին՝ կապված սույն Համաձայնագրով նախատեսվող գործերի հետ, ինչպես նաև՝ տրամադրելու փաստաթղթեր, նյութեր և այլ փաստաթղթեր կամ վերջիններիս հաստատված պատճենները, որոնք անհրաժեշտ են վարույթների համար: Այդ պաշտոնյանները վկայություններ են տալիս իրենց պարտականությունների շրջանակներում իրենց բացահայտած փաստերի վերաբերյալ:

2. Հարցման մեջ պետք է հատակ նշված լինեն գործընթացի տեսակը, ինչպես նաև այն կարգավիճակը, որի շրջանակներում աշխատակիցը կանչվել է վկայություն տալու համար:

Հոդված 11

ԳԱՂՏՆԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

1. Սույն Համաձայնագրի համաձայն ցանկացած ձևով փոխանցված ցանկացած տեղեկատվություն պետք է գաղտնի բնույթ կրի: Այն պետք է պահի որպես ծառայողական գաղտնիք և պաշտպանված լինի այնպես, ինչպես կպաշտպանվեր նմանատիպ տեղեկատվությունը այն ստացած Պայմանավորվող կողմի պետության տարածքում գործող ազգային օրենսդրության համաձայն:

2. Եթե անձնական տվյալները փոխանակվում են սույն Համաձայնագրի համաձայն, Պայմանավորվող կողմերը պետք է ապահովեն տվյալների պաշտպանության ստանդարտ, որն առնվազն համարժեք պետք է լինի այն ստանդարտին, որը բխում է սույն Համաձայնագրի անբաժանելի մասը հանդիսացող՝ սույն Համաձայնագրի հավելվածում նշված սկզբունքների իրականացումից:

3. Սույն Համաձայնագրի համաձայն ստացված ցանկացած տեղեկատվություն պետք է օգտագործվի բացառապես սույն Համաձայնագրի նպատակներով՝ ներառյալ համապատասխան մաքսային իրավախախտման հետ կապված՝ դատական կամ վարչական վարույթներում օգտագործումը:

4. Ստացված տեղեկատվությունը չպետք է օգտագործվի ոչ այն նպատակներով, որոնք նշված են սույն Համաձայնագրում, առանց այն տրամադրող մաքսային ծառայության գրավոր համաձայնության: Այդ դրույթները կիրառելի չեն թմրամիջոցների, հոգեներգործուն նյութերի և պրեկուրսորների հետ կապված իրավախախտումների վերաբերյալ տեղեկատվության նկատմամբ: Այդ տեղեկատվությունը կարող է անմիջականորեն փոխանցվել այլ պետական մարմինների, որոնք ներգրավված են թմրամիջոցների ազօրինի փոխադրման դեմ պայքարում:

5. Ավելին, ելնելով Ավստրիայի Հանրապետության՝ որպես Եվրոպական միության անդամ պետության պարտավորություններից՝ 4-րդ պարբերությունում նշված դրույթները չեն բացառում, որ ստացված տեղեկատվությունը կարող է անհրաժեշտության դեպքում փոխանցվել Եվրոպական հանձնաժողովին և Եվրոպական միության մյուս անդամ պետություններին:

Հոդված 12

ՕԳՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐԻ ԶԵՎԸ ԵՎ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Սույն Համաձայնագրի համաձայն հարցումները պետք է կատարվեն գրավոր:

Այդ հարցումների կատարման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը գուգակցվում են հարցմանը: Իրավիճակի հրատապությունից ենելով՝ կարող են ընդունվել բանավոր հարցումներ, որոնք պետք է հաստատվեն գրավոր՝ առանց ուշացման:

2. Սույն հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն հարցումները ներառում են հետևյալ տեղեկատվությունը.

ա) հայցող ծառայությունը,

բ) հայցվող գործողությունը,

գ) հարցման առարկան և պատճառը,

դ) համապատասխան իրավական կամ կարգավորող դրույթները,

ե) հնարավորինս ճշգրիտ և սպառիչ տվյալներ հետաքննության բիրախ հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց վերաբերյալ:

3. Հարցումները պետք է ուղարկվեն անզերեն կամ հայցվող Պայմանավորվող կողմից պաշտոնական լեզվով, որը գուգակցվում է հայցող Պայմանավորվող կողմից պաշտոնական լեզվով կազմված տարբերակով, եթե դա նախատեսված է ազգային օրենսդրությամբ:

4. Մաքսային ծառայությունները տեղեկացնում են միմյանց, թե ուր պետք է ուղարկվեն հարցումները:

Հոդված 13

ԲԱՑԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՑՈՒՑԱԲԵՐԵԼՈՒ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1. Եթե հայցվող մաքսային ծառայությունը համարում է, որ հայցվող օգնությունը կարող է վնաս հասցնել հայցվող Պայմանավորվող կողմից պետության ինքնիշխանությանը, հանրային կարգին, անվտանգությանը կամ որևէ այլ հիմնարար ազգային շահի կամ կարող է իր մեջ պարունակել ցանկացած առևտրային կամ նաև ազգային կամ մասնագիտական, ինչպես նաև պետական կամ պաշտոնական գաղտնիքի խախտում այդ Պայմանավորվող կողմից պետության տարածքում, նա կարող է մերժել այդ օգնության ցուցաբերումը, ցուցաբերել այն մասամբ կամ որոշակի պայմաններ կամ պահանջներ ներկայացնելով:

2. Եթե օգնության հարցումը չի կարող բավարարվել, հայցող մաքսային ծառայությունը պետք է անհապաղ ծանուցվի և տեղեկացվի օգնություն տրամադրելու մերժման պատճառների մասին:

3. Հայցվող մաքսային ծառայության կողմից օգնության տրամադրումը կարող է հետաձգվել այն հիմքերով, որ դրա կատարումը կխոչընդոտի լճացքի մեջ գտնվող հետաքննությունը, հետապնդումը կամ դատավարությունը: Այդ դեպքում հայցվող մաքսային ծառայությունը պետք է խորհրդակցի հայցող մաքսային ծառայության հետ՝ որոշելու համար, թե արդյոք օգնությունը կարող է ցուցաբերվել այն պայմաններով, որոնք հայցվող մաքսային ծառայության կողմից կարող են սահմանվել: Եթե օգնությունը հետաձգվում է, պետք է ներկայացվեն հետաձգման պատճառները:

4. Այն դեպքում, եթե հայցող մաքսային ծառայությունը հայցում է այնպիսի օգնություն, որն ինքը չէ կարողանալ տրամադրել մյուս Պայմանավորվող կողմից պետության մաքսային ծառայության կողմից խնդրանքի դեպքում, ապա այդ փաստի վրա նա ուշադրություն է հրավիրում իր հարցման մեջ: Այնուհետև հայցվող մաքսային ծառայությունը պետք է որոշի, թե ինչպես պատասխանի այդ հարցմանը:

Հոդված 14

ԾԱԽՍԵՐԸ

1. Պայմանավորվող կողմերի մաքսային ծառայությունները չպետք է պահանջեն Համաձայնագրի կատարման ընթացքում առաջացած ծախսերի հատուցում՝ բացառությամբ պետական ծառայող չհանդիսացող փորձագետներին, վկաներին, բանակու և գրավոր բարգմանիշներին վերաբերող ծախսերի:

2. Եթե հարցման կատարման համար պահանջվում են կամ կպահանջվեն զգալի չփերի և ոչ սովորական բնույթի ծախսեր, ապա Պայմանավորվող կողմերը պետք է լորիրդակցեն՝ որոշելու համար այն պայմանները, որոնցով հարցումը կկատարվի, ինչպես նաև՝ այն եղանակը, որով պետք է ծածկվեն ծախսերը:

Հոդված 15

ԿԻՐԱՐԿՈՒՄԸ

1. Սույն Համաձայնագրի կիրարկումն անմիջականորեն վերապահվում է Պայմանավորվող կողմերի մաքսային ծառայություններին: Այդ մաքսային ծառայությունները պետք է փոխադարձ համաձայնություն ձեռք բերեն սույն Համաձայնագրի դրույթների կիրարկման հարցերի մանրամասների վերաբերյալ:

2. Պայմանավորվող կողմերը համաձայնում են, որ մաքսային ծառայությունները կարող են հաղորդակցվել անմիջականորեն՝ սույն Համաձայնագրից բխող հարցերը կամ փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող որևէ այլ՝ մաքսային ոլորտին վերաբերող հարց կարգավորելու նպատակով:

3. Մաքսային ծառայություններն ստանձնում են փոխադարձ համաձայնությամբ լուծել սույն Համաձայնագրի կիրառումից բխող խնդիրները կամ տարածայնությունները: Դա չի բացառում այդ վեճերի կարգավորումը դիվանագիտական միջոցներով:

4. Սույն Համաձայնագիրը չի ազդում որևէ պարտավորության վրա, որը բխում է Ավստրիայի Հանրապետության անդամակցությունից Եվրոպական միությանը: Հետևաբար, սույն Համաձայնագրի դրույթները չեն կարող վկայակոչվել կամ մեկնաբանվել այնպես, որ վեաս հասցվի «Եվրոպական միության մասին» պայմանագրից կամ «Եվրոպական միության գործունեության մասին» պայմանագրից կամ Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության միջև կնքված համաձայնագրերից բխող պարտավորություններին կամ այդ պարտավորություններն անվավեր ճանաչվեն:

Հոդված 16

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Սույն Համաձայնագրում փոփոխություններ և լրացումներ կարող են կատարվել Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրի նախաձեռնությամբ և փոխադարձ համաձայնությամբ, որոնք պետք է ձևակերպվեն առանձին արձանագրություններով: Այդ արձանագրություններն ուժի մեջ են մտնում սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու համար նախատեսված ընթացակարգերին համապատասխան և հանդիսանում են դրա անբաժանելի մասը:

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐՆ ՈՒԺԻ ՄԵԶ ՄՏՏԵԼԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՐԱՐԵՑՈՒՄԸ

1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում վերջին ծանուցումն ստանալու օրվան հաջորդող երրորդ ամսվա առաջին օրը, որով Պայմանավորվող կողմերը դիվանագիտական ուղիներով ծանուցում են միմյանց, որ սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու համար ներքին ընթացակարգերը կատարվել են:

2. Սույն Համաձայնագիրը կնքվում է անորոշ ժամկետով: Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կարող է ցանկացած պահի դադարեցնել սույն Համաձայնագրի գործողությունը մյուս Պայմանավորվող կողմին դիվանագիտական ուղիներով ծանուցելու միջոցով: Սույն Համաձայնագրի գործողությունը դադարում է նշված ծանուցումը մյուս Պայմանավորվող կողմի ստանալուց վեց ամիս հետո:

3. Սույն Համաձայնագրի գործողության դադարեցման պահին ընթացքում գտնվող վարույթները, այնուամենայնիվ, պետք է ավարտվեն սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան:

Կատարված է Երևան քաղաքում 2011 թվականի հունիսի 29-ին, երկու բնօրինակով, յուրաքանչյուրը՝ հայերեն, գերմաներեն և անգլերեն, ընդ որում՝ բոլոր տեքստերն են հավասարագոր են:

Սույն Համաձայնագրի դրույթների մեկնարանան ժամանակ տարածայնություն-ներ առաջանալու դեպքում գերակայում է անգլերեն տեքստը:

**ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՍՈՒԹՅԱՆ ԴԻՄՈՒՄԱԿԱՆ
ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ**

1. Ծառայությունը, որը հաղորդում է տվյալները, պետք է ապահովի, որ դրանք համապատասխան և բարմացված լինեն:

2. Եթե հայտնի է դառնում, որ ոչ հավաստի տվյալներ են հաղորդվել, կամ տվյալներ են հաղորդվել, որոնք չպետք է հաղորդվեին, կամ անհրաժեշտ էր, որ օրինական ճանապարհով հաղորդած տվյալներն ավելի ուշ փուլում ջնջվեին՝ ուղարկող Պայմանագրվող կողմի ազգային օրենսդրությանը համապատասխան, ապա ստացող ծառայությունը պետք է անհապաղ տեղեկացվի այդ մասին: Նա պարտավոր է ուղղել այդ տվյալները կամ դրանք ջնջել:

3. Եթե ստացող ծառայությունը հիմք ունի հավատալու, որ ուղարկված տվյալները են կամ պետք է ջնջվեն, ապա նա պետք է անհապաղ տեղեկացնի ուղարկող Պայմանագրվող կողմին:

4. Պայմանագրվող կողմերը պետք է ապահովեն, որ անձնական տվյալներն ուղարկվեն միայն այնպիսի կապի միջոցներով, որոնք կարող են ապահովել հաղորդման ժամանակ տվյալներին չքույլատրված եղանակով ծանոթանալուց կամ դրանք փոփոխությունից պաշտպանելու համապատասխան նակարողականությունը:

5. Ուղարկող ծառայությունը և ստացող ծառայությունը պարտավոր են արդյունավետ կերպով պաշտպանել ստացված անձնական տվյալները պատահական կամ չքույլատրված ոչնչացումից, պատահական կորստից, չքույլատրված օգտագործումից, չքույլատրված կամ պատահական փոփոխությունից և չքույլատրված բացահայտումից:

6. Ուղարկող ծառայությունը և ստացող ծառայությունը պարտավոր են գրանցել անձնական տվյալների նպատակը, առարկան և ուղարկելու ժամանակը, ինչպես նաև ուղարկող և ստացող ծառայությունը: Փաստաթղթային տվյալները պետք է պահպանվեն առնվազն երեք տարի և կարող են օգտագործվել միայն տվյալների պաշտպանության վերաբերյալ կիրառելի դրույթների հետ համապատասխանության նկատմամբ վերահսկողություն ապահովելու նպատակով:

7. Պատասխանատու վերահսկիչը պետք է ձեռնարկի համապատասխան միջոցներ՝ փաստաթղթային տվյալները այլ նպատակներով օգտագործումից կամ որևէ այլ ոչ միջամտությունից պաշտպանելու համար:

8. Ազգային օրենսդրության համաձայն՝ ուղարկված տվյալները պետք է պահպանվեն տվյալների բազայում՝ այդ տվյալներն ուղարկելու նպատակների համար անհրաժեշտ ժամանակահատվածը չգերազանցող ժամկետով:

9. Ուղարկված անձնական տվյալները պետք է վերացվեն, եթե պարզվի, որ դրանք սխալ են կամ ապօրինի են ձեռք բերվել կամ ուղարկվել, կամ եթե օրինական ճանապարհով ուղարկված տվյալները պետք է վերացվեն ավելի ուշ՝ համաձայն ուղարկող Կողմի իրավական դրույթների, կամ եթե տվյալներն այլևս անհրաժեշտ չեն դիմող ծառայության կողմից նշված խնդիրն իրականացնելու համար:

10. Վերահսկիչը պետք է հասկանալի եղանակով տրամադրի յուրաքանչյուր տվյալի սուրյեկտին, որը պատշաճ ձևով ապացուցում է իր ինքնուրյունը, մշակման փուլում գտնվող և վերջինիս վերաբերող տվյալների մասին տեղեկատվություն, այդ տվյալների ծագման մասին առկա տեղեկատվություն, ստացողների կամ փոխանցված տվյալներն ստացողների տեսակների, տվյալների օգտագործման նպատակի, ինչպես նաև իրավական իիմքի վերաբերյալ տեղեկատվություն: Տեղեկատվությունը պետք է տրամադրվի առանց անհարկի ուշացման և իիմնականում անվճար:

11. Ավելին, տվյալների սուրյեկտը պետք է իրավունք ունենա շտկելու ոչ լիարժեք կամ սխալ տվյալները, ինչպես նաև զննելու ապօրինի մշակված տվյալները: Այդ իրավունքների իրականացման հետ կապված հետագա ընթացակարգային մանրամասները պետք է սահմանվեն ազգային օրենսդրությամբ:

12. Պայմանագրով կողմերից մեկի ծառայությունը, որն անձնական տվյալներ է ստացել սույն Համաձայնագրի համաձայն, չի կարող վկայակոչել, որ մյուս Պայմանագրով կողմի ուղարկող ծառայությունն ուղարկել է ոչ ճշգրիտ տվյալներ կամ անօրինական է ուղարկել տվյալները՝ վնաս կրած Կողմի նկատմամբ իր ազգային օրենսդրությամբ նախատեսված պատասխանատվությունից խուսափելու նպատակով:

13. Եթե ստացող Կողմը տրամադրում է հասուցում ոչ ճշգրիտ կերպով ուղարկված անձնական տվյալների օգտագործմամբ պատճառված վնասի համար, ուղարկող Կողմը պետք է հարցման դեպքում վերադարձնի որպես հասուցում վճարված ընդհանուր գումարը: